

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P., s. r. o., P.**, IČO: X., zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému **B. S., nar. X., D., o zastavení exekúcie a trovách exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25 Er 355/2004, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2013, č. k. 15 CoE 102/2013-68 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2013, č. k. 15 CoE 102/2013-68, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie do volacieho konania sa **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2013, č. k. 15 CoE 102/2013-68, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania, **z a s t a v u j e .**

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra 16. februára 2005 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 12. septembra 2004 notárom JUDr. J. K. pod sp. zn. N 2391/2004, NZ 69352/2004.

Uznesením zo 16. mája 2012, č. k. 25 Er 355/2004-44, Okresný súd Nitra vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť pôvodnej súdnej exekútorke Mgr. K. B. trovy exekúcie vo výške 182,43 eur a súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. náhradu trov exekúcie nepriznal.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa v časti vyhlásenia exekúcie za neprípustnú a jej zastavenia odôvodnil ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1, § 238 ods. 1, ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“); § 39, § 574 ods. 2 zákona č. 40/1960 Zb. Občianskeho zákonníka. O náhrade trov exekúcie súdneho exekútora rozhodol s poukazom na ustanovenie § 196, § 199, § 200 ods. 2, § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, § 14, § 15, § 22, § 23 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov (ďalej len "vyhláška").

Súd prvého stupňa uviedol, že splnomocnenie, ktoré je súčasťou zmluvy o úvere č. 4061555 z 20. októbra 2003 je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka považované za neplatný právny úkon, na základe ktorého nemohlo dôjsť Mgr. K. k uznaniu právneho záväzku, a teda ani k vydaniu a podpísaniu notárskej zápisnice, ktorá je podkladom pre toto exekučné konanie. Dodal, že dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je neplatná, pričom konanie povinného o splnomocnení Mgr. K. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu považuje súd za konanie, ktoré je v rozpore so zákonom. Poznamenal, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a splnomocnení neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška a tak povinná osoba nemohla realizovať svoje právo uznať dlh. Na základe uvedeného súd rozhodol o neprípustnosti exekúcie a následne o zastavení exekúcie.

O náhrade trov exekúcie vo výške 182,43 eur pre pôvodnú súdnu exekútorku Mgr. K. B. rozhodol v zmysle príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ako aj vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov tak, že na ich úhradu zaviazal oprávneného. Súdnemu exekútorovi JUDr. K. trovy exekúcie nepriznal, keďže tento podaním zo 17. apríla 2012 oznámil, že si trovy exekučného konania neuplatňuje.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Nitre ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 29. apríla 2013, č. k. 15 CoE 102/2013-68 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Odvolací súd poukázal na ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a uviedol, že Exekučný poriadok pre exekučný súd zakotvuje oprávnenie a povinnosť skúmať v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania zákonnosť exekučného titulu, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu. Podľa názoru odvolacieho súdu preskúmvacia činnosť exekučného súdu sa uplatňuje kedykoľvek, nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, keďže právny predpis, resp. i jeho jednotlivé ustanovenia, je potrebné vykladať v súlade s celkovým účelom právneho predpisu, a teda v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal a zistil, že napadnuté uznesenie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd poukázal na ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. a podľa jeho názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vzťahujúci sa k vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti súd dodal, že podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. V danom prípade podstatnou a právne relevantnou skutočnosťou je, či splnomocnenie je platným právnym úkonom a uznanie dlhu na základe takto udeleného plnomocenstva v notárskej zápisnici je platným právnym úkonom, nakoľko podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Rozpor v záujmoch musí reálne existovať, preto nestačí len potenciálna možnosť takéhoto rozporu. Právne úkony osôb, ktoré nespĺňajú náležitosti upravené v § 22 ods. 2, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka spôsobia absolútnu neplatnosť takýchto právnych úkonov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či o tom účastníci právneho úkonu vedeli.

Ďalej odvolací súd dodal, že otázku naplnenia formálnych a materiálnych predpokladov môže posudzovať iba exekučný súd. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku,

exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu. Exekučný poriadok pre exekučný súd zakotvuje oprávnenie a povinnosť skúmať v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania zákonnosť exekučného titulu, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu. Podľa názoru odvolacieho súdu preskúmovacia činnosť exekučného súdu sa uplatňuje kedykoľvek, nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, keďže právny predpis, resp. i jeho jednotlivé ustanovenia, je potrebné vykladať v súlade s celkovým účelom právneho predpisu, a teda v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane.

Súd ďalej konštatoval, že nepovažuje za potrebné prebiehajúce exekučné konanie prerušiť z dôvodu, že požiada Súdny dvor ES o rozhodnutie o predbežnej otázke tak, ako to požadoval oprávnený. Odvolací súd poukázal na ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a dodal, že povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEU. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke však vnútroštátny orgán nemá vždy a za akýchkoľvek okolností. Zo žiadneho ustanovenia O. s. p. totiž nevyplýva, že všeobecný súd môže prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie len na návrh účastníka konania. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke, týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva, je v zmysle ustálenej judikatúry Súdného dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva, týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva. Prejudiciálna otázka nastolená Súdnemu dvoru EÚ nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehávajúcemu konaniu, jej zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávacom spore.

V zmysle rozhodnutí Súdného dvora EÚ veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milénium SL (C-168/05), vo veci Océano Grupo Editorial a Salvat Editores (C-240/98 až C-244/98) a vo veci Pohotovosť (C-76/10)) je možné konštatovať, že Judikatúra súdneho dvora EU umožňuje, aby sa aj vo fáze výkonu rozhodnutia posudzovala nekalosť podmienok v spotrebiteľských zmluvách s tým, že v prípade, ak súd pri posudzovaní tejto otázky dospeje

k záveru, že takáto podmienka je nekalá, je povinný vyvodit' z daného posúdenia všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú z vnútroštátneho práva. Na základe uvedeného je preto následkom v zmysle práva Slovenskej republiky zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a pohľadávku veriteľa voči spotrebiteľovi nie je preto možné v danom exekučnom konaní vymôcť. Na základe uvedeného možno dôjsť k záveru (rovnako ako Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom uznesení sp. zn. 16 CoE 228/2012 z 30. augusta 2012), že nie je dôvod mať pochybnosti o tom, že vnútroštátny súd vo všeobecnosti (za predpokladu, že postupuje zákonným spôsobom) môže svojím rozhodnutím zabrániť vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, a uvedené zabránenie potom nie je v rozpore s článkom 17 Charty základných práv EÚ o ochrane vlastníckeho práva a ani v rozpore s článkom 47 tejto Charty o práve na spravodlivý proces. Uvedené posúdenie bol odvolací súd spôsobilý uskutočniť sám, na základe už existujúcej konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ, keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou *acte éclairé*, ako aj s doktrínou *acte clairé*, ktoré stanovujú výnimky z povinnosti predkladania predbežných otázok Súdnemu dvoru EÚ. Doktrína *acte éclairé* (konanie objasnené alebo konanie už rozsúdené) je pritom založená na koherencii a vnútornej konzistencii judikatúry Súdneho dvora EÚ, teda na konštantnej judikatúre, judikatúre ustálenej, nemeniacej sa v čase. Predstavuje snahu o to, aby sa neodpovedalo na už zodpovedané a neriešili sa „problémy“, ktoré už problémami v dôsledku existencie konštantnej judikatúry vlastne nie sú. Doktrína *acté clairé* (konanie jasné alebo konanie zrozumiteľné) je potom založená na postuláte, že začatie konania o predbežnej otázke nie je potrebné v prípadoch, keď sú výklad a aplikácia úniového práva natoľko zrejmé, že nie je potrebné obracať sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor ES.

Odvolací súd ďalej na zdôraznenie správnosti svojho rozhodnutia dodal, že ak v zmysle § 36 ods. 5 Exekučného poriadku osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania. V zmysle uvedeného je potrebné zdôrazniť, že exekučný poriadok vylučuje použitie ustanovení O. s. p., ktoré umožňujú súdu za určitých okolností konanie prerušiť. Exekučné konanie sa prerušuje, iba ak to výslovne určuje osobitný predpis.

Na základe uvedeného, nakoľko odvolací súd nedospel k záveru, že by v prejednávacom prípade existovala potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a doplnenie dovolania, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- d) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2013, sp. zn. 15 CoE 102/2013, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo, vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písmu c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania, podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 5 Oboer 47/2013 z 21. októbra 2013 a sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov

v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 205/2011 z 1. februára 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. T. K. udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

V odôvodení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Námietka oprávneného, že súdy oboch stupňov ne vytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Tak, ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z., účinným od 9. augusta 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ust. § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ ak/. Oprávnený namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie oprávneného však nie je dôvodné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, pretože v danom prípade exekúciu zastavil uznesením zo 16. mája 2012 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až 9. augusta 2012. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nezhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie

a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O. s. p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to oboznamovanie sa s obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnený podal proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, vo výroku, ktorým odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O. s. p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania,

vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávneného smeruje proti uzneseniu, ktorým odvolací súd v odvolacom konaní nevyhovel návrhu oprávneného na prerušenie konania.

Podľa § 201 O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov. Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávneného na prerušenie konania vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu, napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1, vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnený napadol predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávneným proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s posledne citovaným ustanovením Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o tomto opravnom prostriedku zastavil bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. Oprávnený zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Povinnému však náhradu trov tohto konania nepriznal, lebo v tomto konaní mu žiadne nevznikli a ani nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2014

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová